

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HÍRDETÉSEK: 2 hasábos példány, egyszeri hirdetésnél 18 Bt., többzori hirdetésnél 14 Bt. — Hivatalos hirdetésnél minden szó 4 Bt. — Bélyegdíj 60 Bt. Hirdetés és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájába költendő.

Előfizetési árak:	
Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BÉCSKAROLY.
A kiadók nevében:
Lukovich Gábor dr.
Bárdi György dr. Darnay Kálmán.

A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.
Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendő.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

Itthon vásároljunk!

A kereskedelmi tárcának imént lefolyt tárgyalásán nem kisebb ember, mint Hegedűs Sándor miniszter panaszkodott azon az eléggé meg nem bélyegezhető közönyösségen, amelyet a magyar társadalom a hazai termékekkel szemben tanúsít. Ez a közöny valóságos nemzeti bűn. Hiába a legfényesebb parlamenti szónoklatok, a legragyogóbb újságcikkek, egyes embereknek, sőt testületeknek följajdulása: addig sem idegen tőkével, sem állami segédlemmel, sem semmiféle mesterséges injekcióval nem teremthetünk virágzó magyar ipart, míg a társadalom a legutolsó rétegig föl nem ocsúdik eléggé nem ostorozható álmokorjából s a legutolsó gyujtószállót a százakba kerülő gépekig magyar cikket nem kíván, nem követel bevásárlásainál. E téren a legszélsőbb sovinizmusnak kell, hogy uralkodjék a szíveken. Ennek a sovinizmusnak kell vezetnie az államférfiak politikáját, a társadalomnak minden tényezőjét, a magánembernek életét egyaránt.

Ezt a sovinizmust a jelenlegi körülmények parancsoló szükségé teszik. A fölemelt kvóta milliókat vesz ki a nemzet zsebéből s e milliókat csakis úgy szerezhetjük vissza, ha szívvel-lélekkel a magyar ipart pártoljuk, és vaskövetkezetességgel utasítunk vissza mindent, ami nem magyar.

Szives (?) jó barátaink, az osztrákok, igen jó példával járnak előttünk. Nem egy esetben a magyar iparnak olcsóbb s éppen olyan jó

vagy jobb ajánlatot ridegen visszautasították, mert a vállalkozó magyar cég volt. A magyar szarvasmarhát, lisztet, pedig e nélkül el nem lehetnek, számos szekaturának vetik alá s mindent elkövetnek, hogy versenyzőképessé-
göket lehetőleg csökkentsek.

Hát még a magyar bor! Bécs városának koremsájára kimondják, hogy abban egy csöpp magyar bort árulni nem szabad. De tudunk ennél sokkal régebbi esetet is, mikor a magyar gyűlölet még nem csapkodott olyan magas lángokban, mint ma a „jó” szomszédban. Kimondták, hogy magyar bort nem isznak. A palackokat, amelyeken magyar fölirat volt, kéréletlenül visszautasították, pedig ekkor még a magyar bornak világhire teljes pompájában virágzott. (Igaz, okos volt a német vendéglős. Tudta, hogy a remek badacsonyi, somlai bort nem nélkülözheti koremsája, hát a palackokra valamelyik osztrák szőlőhegy nevét biggyesztette rá s így csapta be atyafiait. Legalább ez esetben rájuk illet a magyar közmondás változata: Vakulj, német!)

Mi azonban a német sógor példáján csöppöt sem okultunk. Vásároljuk derűborúra az osztrák ipar gyártmányait, minden legkisebb lelkiismeret furdalás nélkül. Nem gondoljuk meg, hogy ezzel gyilkos fegyvert adunk mi magunk a magyar ipar ellen, midőn az osztrák ipart támogatva, saját magunktól vonjuk el a vért és életet. Biz ez öngyilkosság.

Ez az oka anyagi nyomoruságunknak. Az Isten megáldotta ezt a mi drága magyar földünket a természet leggazdagabb kincseivel.

Hegyeink a legistenibb italt adják. Keblökben a hasznos és nemes ércek vastag erei rejtőznek. Buzánk a legjobb széles e világon és — e mellett koldus az ország. A nép nagy zöme adósságok terhe alatt nyög s ezeknek az adósságoknak ijesztően rohamos emelkedése tönkreteszik ezt az országot, amely legszebb bokréta az Isten kalapján.

Mert botorok vagyunk. Saját keserves keresményünk java részét idegen Molochnak áldozzuk s magunknak marad néhány szem hitvány morzsa.

Igy van ez, kérem, országszerte.

De most nézzünk körül kissé itt a magunk házatáján, Sümege is No, itt meg, fájdalom, messze alatta maradunk az országos átlagnak is. Mi a saját iparosainkat, kereskedőinket azután akár nyomban pusztulni hagyjuk. Ez nekünk Hekuba. Tengődjék, vagy vesszen éhen, az nekünk „vurst”. A társaságban szinte divattá vált, s a jó módorhoz tartozik, hogy máshonnan szerezzék be az úri családok szükségleteiket. Fehérnemű, külső ruhá, cipő, kalap Bécsből, cukor, kávé, tea, rizs, fűszerek Triesztből érkeznek százszámra. Mótérmasza számra. A pólyásbaba fölszerelése, a menyasszony kelengyéje, az új házaspár első be rendezése, a születési, névnapi, karácsonyi és ujévi ajándékok s az Isten a megmondhatója: minő cikkek mind-mind más városból, más országból jönnek a mi városunkba. A példa pedig, a rossz is, nagyon ragadós. Az úri osztálynak ezt a vétkes könnyelműségét majmolja az iparososztály is és szintén más városból szerzi be nem egy szükségletét. Ha

Margit esküvője.

— A SÜMEG ÉS VIDÉKE eredeti tárcája. —

Ketten is rajongtak Margitért, ami éppen nem csodálható, ha meggondoljuk, hogy milyen szép ő a szép leányok között is és milyen szép az ő hozományja.

Mindketten jó állású emberek voltak. Ott dolgoztak egy miniszteriumban és talán kenyeres pajtások is voltak valaha. Mind a kettőt tehetséges embernek ismerte a világ és a lányos mamák mind a kettőnek biztak jövőjében. Ez pedig csak jó jel!

Horvát Tivadar a társaságok kedveltje volt, Pataky Gusztáv a társaságok esze. Horvátot elegáns fellépése, finom modora, behizelkedő természetű, simulékonysága tette a társaságok kedveltjévé, míg ha tanács, terv, vélemény, döntés kellett a társaságnak, akkor Patakyhoz fordultak, ki így a társaságok esze lett. Ők ketten vetélkedtek a szép Szaplony Margitért. Azt hittem, Margit nem a kor leánya lett volna, ha nem Horvátnak adott volna előnyt és így Pataky — mint jellemes emberhez illik — kezdett visszavonulni, nem folytatta udvarlásait a leánynál és csak a szükséges és elkerülhetetlen érintkezésekre szorítkozott.

Margit szívesen fogadta Horvát Tivadar közeledését, büszke volt arra, hogy lefogalva tartja és mindenki várta az elmaradhatatlan birt, mely Szaplony Margit és Horvát Tivadar eljegyzését jelenti.

Megyei bál volt. Horvát majd minden másodikként táncolt Szaplony Margittal járta. Pataky

senkivel sem foglalkozott és egy ideig az öregek között időzött, majd a buffetbe ment. Alig-alig időzött ott egy negyedóraig s már sarkon akart fordulni, hogy egyuttal haza menjen, mikor Margit jelent meg Horvát karján a tereben.

A találkozás elkerülhetetlen volt és Pataky némán hájtá meg magát a leány előtt, ki kedvesen csicseregte:

— Örülök, hogy látom, kedves Pataky, most ritkán van szerencsénk, pedig én nem szívesen nélkülözöm környezetünköt.

— Nagyságod igen kegyes, — felelt Pataky. A táncnak vége volt s a párok a buffet felé tódultak. Egy rendező elfogta Horvátot mint mondá, hogy bemutassa egy igen kedves családnak. És Margit egy néhány percere magára maradt Patakyval.

— Mondja, kérem Margit, mikor Horvát el távozott, mi az oka, hogy kerül bennünket?

— Téved, felelte a férfi, csakhogy gondolom ön ma-holnap barátom menyasszonya és nincs ok, hogy legyeskedjek ön körül.

— Nem mond igazat, Pataky. Én egészen mást gondolok, én azt hiszem, hogy önnek választásom nem tetszik és ezért kerül engem, érezteti vélem. No, ugyebár így van?

Pataky nem felelt.

— Hallgatását válasznak tekintem és most már őszintén kérem, mi kifogása van Horvát ellen?

Mire Pataky válaszolhatott volna, Horvát jelent meg előttük és a beszélgetés félbeszakadt. Pataky pedig meghajtá magát, hűvösen köszönté Horvátot és a ruhatár felé vette útját.

Egy hétre rá megjött Horvát eljegyzési hire

Margittal. És mindenki gratulált — csak Pataky nem mutatkozott.

A válasz pedig, amellyel Pataky Margitnak azon a bálon adós maradt, megjött egy anonim levélben, mely hangzott ekként:

Nagyságos kisasszony,

Horvát okos ember és jó nevű tisztviselő, de nem az az ember, kihez oly ártatlan leány mint Ön, nőül mehet. Ő mást tartozik nőül venni és az jellemzi őt a legerősebben, hogy e kötelességét nem akarja teljesíteni. Ezért nem méltó önhöz kisasszony.

Egy jóakarója.

Margit sokat zokogott addig, míg Horvát az nap mutatkozott. Szemrehányással, kétségbeeséssel fogadták. Ő végigfutott a levélen s egy pillanatig elsápadt, azután megvételével mondá:

— Ez az aljasság, mi hazugság is, meg névtelen támadás is, Pataky műve, de majd megtámadom őt.

Margit meg volt nyugodva, a szerelem vakon himni kenyszeríté s noha kételkedett abban, hogy Pataky irta volna a levelet, immár egy pillanatig sem kételkedett abban, hogy Horvátot tényleg rágalmazták az a levél.

Horvát kihívta Patakyt, ki nem fogadta el a kihívást, visszautasítá a gyanút, mely a névtelen levél írásával őt vádolja és kijelenté, hogy nem a elégtételt olyasmért, amit rovására betudni nem lehet.

Horvát segédei e nyilatkozattal megelégedtek, de felük nem, és egy sértő levél ment Patakyhoz, ki erre kihívta Horvátot. Így azu-

Bécsbe, Grácba, Brünnbe, Triesztbe, Prágába nem megy is, hát átrándul legalább — Keszthelyre, mert hát az uraktól ráragadt módi, hogy más-bonnan kell bevásárolni. Ezt legalább még az mentheti, hogy magyar városból hoztatja portékáit s magyar kereskedőnek juttatja pénzt, bár ez is árt városi érdekeinknek.

Pang azután nálunk az ipar és kereskedelem, pang évek óta. Kereskedőink, iparosaink tele panasszal, jajszóval. Ennek a pangásnak kiáltó bizonyítéka, hogy az újabb kereskedések — és pár régi is — sorra buktak, rövid fennállás után beadták a kulcsot, bezárták a boltot. Régi kereskedőink állnak szilárdul, de nem tudjuk, hogy nem a régi jó idők (ezek igazán jobb idők voltak!) összegyűjtött tőkéje tartja-e bennök a lelket.

Minden összejár, hogy iparosaink és kereskedőink minél szomorúbb helyzetbe kerüljenek. Vidékünk alig egy-két apró faluból áll. Városunk kicsiny és — mint föntebb előadtunk — ennek is számottevő fogyasztó közönsége másuttan fűzőzi szükségleteinek nagy részét. Ehhez hozzájárul, hogy újabb és újabb vigécek áradata magát a fogyasztó közönséget lepi el. Be-betekint ugyan az üzletbe is, de azután nyakába veszi a várost, fölkeresi a legszegényebb viskót is és rátukmálja portékáját az utolsó napszámos családra is, behálózza a szegény népemasszonyt. Ehhez a behálózáshoz remekül értenek. A rábeszélés hatalmán kívül igen kecses ajánlatokat tesznek. Hitelt ad 50—100 korona erejéig egészen szegény embereknek, akik a havi csekély részletektől elkábítva, jó borsos áron rendelik meg a portékát. A múlt hetekben is járt városunkban egy utazó, aki 2000 koronát meghaladó üzleteket kötött, legtöbbszörre a legelső néposztály körében. Bizonyos, hogy e rendelkezések keserű leve lesz. Majd ha a havi törlesztést elmulasztják, egyszerre követelik az egész összeget s ha a rendelő fizetni nem tud, jön a pör s ennek költsége a tartozással együtt könnyen dobra juttatja ingóbingóságait és kicsi kunyhóját is.

Ennek a hatalmas versenynek véget kell vetnünk. Különböző megfojtással fenyegeti iparosainkat, kereskedőinket, ezt a két jelentékeny számot tevő osztályt, amely városunkban a közterheknek javarészt viseli. Első és fő szükségesség, hogy amit csak lehet, vásároljunk és csináltassunk itthon. Ezt követeli a helyi érdek és a fogyasztó közönség magánérdeke is, mert itt is áll a közmondás: kéz kezét mos. Itthon marad a pénz, ami azután szerteoszolva, jut belőle egyéb társadalmi osztályoknak is.

tán megtörténhetett a párbaj és a második golyóváltásnál Horvát golyója ellenfele tüdejébe hatott.

Mig Patakyval az orvosok küzdöttek, hogy ha lehet megmentsék az életnek, az alatt kitűzték Margit esküvőjét.

Margit boldog volt, mert szerette Horvátot, tetszett neki a szép, elegáns fiú s csak az fájt lelkének, hogy Patakyt ily nyomorult állapotban tudta.

Elérkezett az esküvő napja. Horvát barátai oly komoly arccal gyülekeztek a lakodalmas háznál, mintha temetésre jöttek volna. Valami titkot rejtettek magukban a násznép és az új pár előtt, mely az esküvő után mindjárt utra kel.

Margit nem vette észre a nyomott hangulatot és meglehetősen állt fehér menyasszonyi ruhájában a vendégség közepette. A gratuláció nagyon hűvös volt, mint általában az egész hangulat.

Mikor Margitot az első vőfény lesegítte a kocsiról, a menyasszony figyelmét nem kerülte el a kápolna előtt álló halvány, feketébe öltözött nő, kinek sápadt arca oly szenvedő volt és csak két fekete szemé fénylett.

— Ki lehet ez a nő? Kérdé Margit elsápadva és arra gondolt, hátha ennek a levélnek igaza volt.

Az esketésnek vége volt, a násznép hosszú kocsisorban a lakodalomra vonult és egy fiatal ember szomorú arccal, meglehetősen mondtá a másinak:

— Ha az új pár tudná, hogy a szegény Pataky egy órával ezelőtt kiszenvedett!

Szilágyi Gyula

Azután törvény és végrehajtó közegek gondoskodjanak róla, hogy az idegen vigécinvázió versenyétől iparos és kereskedő osztályunk megmentessék s az ezeknek adott összeg a mi saját adófizető közönségünk zsebébe vándoroljon. Ez fejlesztőleg hat iparosainkra, élénkebbé teszi kereskedőink üzletét s így mindjobban megfelelhetnek azoknak a követelményeknek, miket tőlük a fogyasztó közönség vár.

Itt a tavaszi bevásárlások ideje. Vajha megszívlelné közönségünk az itt elmondottakat s végre-valahára szakítana azzal a rossz szokásával, ami évről-évre nagyobb mértékeket ölt. Mi elmondottuk ismét a magunk mondani-olóját, a többi a közönség józan érzékétől és jóakaratótól függ. Ugyan mikor ébred föl ez az érzék és jóakarát?

Március 15.

A márciusi csipős szél nemzeti zászlókat lengetett. Ünnepeket jelentettek ezek a lobogó zászlók: a magyar szabadság ünnepe. Kibontakoztunk rövid időre a mindennapi élet sivár gondjaiból, magasztos érzület szállta meg szívünket s nagy nap ihletétől megilletett kebellet áldoztunk a magyar szabadság bajnokainak a baza és szabadságszeretet, a hála és kegyelet fölcsentelt oltárán.

Ezt az oltárt Sümegeben a polgári önképzőkör emelte s a közönség nagy számmal gyűlt köréje, hogy kivége részét a szabadság ünnepléséből. Az ünnep március 14-én este a polgári kör helyiségében folyt le.

Eitner Sándor megnyitván az ünnepélyt, kegyeletos szavakkal emlékezett meg március 15-ről, melyet a honfi-kegyelet nemzeti ünneppé avatott. A tetszéssel fogadott megnyitó után a közönség fölállva, a Himnuszot énekelte. E nemzeti ima elhangzása után Könyv József tanító, a kör jegyzője s a nagy idők tanúja ismertette 1848. március 15-nek lefolyását, élénk és ügyes csoportosítással állítva a közönség elé a mozgalmas nap eseményeit. A közönség lekötött figyelmével hallgatta a felolvasást, ezután fölállva, a Szózatot énekelte el. Erre az elnök néhány hazafias szóval bezárta az ünnepélyt.

Most társasvacsera következett, melyen közel százan vettek részt. A lelkesült hangulatot még fokozták a szebbnél-szebb fölköszöntők, meg a régi jó zamatos magyar nóták, miket a társaság a cigányzene mellett dalolt. A tósztok közül fölemlíthjük a következőket: Lukonich Gábor dr. a hazára, Németh János a szabadságra és a munkára, Bánfi Alajos Joachimstal István és Kondor József volt 48-as honvédekre, Fűsik Gyula a kör elnökére, Eitner Sándorra, Vida János Pozsonyi József köri alelnökre és városbíróra, Pozsonyi József a vendégekre, Biró József dr. a kör jegyzőjére, Könyv József, Kisfaludy Tivadár a 48-as honvédekre, Kondor Lajos Németh János plébánosra stb.

Élénk tetszést aratott Bódis Ignác is, aki Tóth Kálmánnak *Előre* című gyönyörű költeményét mély érzéssel és nagy hatással adta elő.

A társaság kellemes fesztelen mulatságban a reggeli órákig maradt együtt.

Másnap, 15-én, a plébánia-templomban istentisztelet volt, melyen szépszámu közönség és az elemi és felsőleányiskola növendékei a tanítótestület vezetésével vettek részt. A misét Vida János káplán mutatta be az Urnak. Végeztével a közönség fölállva, a Himnusszal esdette le Isten áldását szép magyar hazánkra, a szabadság hazájára.

Ritka, megható módon ünnepelte meg a sümegei felsőleányiskola március 15-ét. Ritka módon, mert az ünnepet maguk a növendékek rendezték. A leánykák mind nemzeti szalaggal jelentek meg s az óra elején, a tanítást megelőzőleg csak kilép ám Dobó Katica s elszavalja a *Talpra magyart*. A kedves szónok végös szavait: Esküszünk... mindnyájan utána kiáltották. Az ünnepet a tanulók kezdeményezték, minden tanítói befolyás nélkül. Én azt mondom, hogy ezekből a leánykából jó magyar honleányok lesznek. Isten éltesse őket!

A fővárosi 1848—49-i és Kossuth-muzeumról.

Az 1848—49-i hős honvédek, vértanúk és Kossuth atyánk emléktárgyainak múzeuma, a nemzet kegyeletének legszebb temploma és legjobb iskolája a szent hazaszeretnek.

Háromezernél több emléktárgy: sok száz olajfestésű csatakép és arckép, több ezerre menő

nyomatott képek és proklamációk, az ellenség-től elvett zászlók, honvédruhák, Kossuthnak csaknem összes torinói butorai, a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth képek, kéziratok stb. képezik a budapesti 1848—49. emlékek gazdag muzeumát.

Ennek a hazafias intézménynek a pénzügy-miniszterium okmánybélyeg-mentességet adott és a kereskedelmi miniszterium megengedte a muzeum kiadványainak szétküldéséhez a hirlap-bélyegek használatát.

A magyar hazafiság, vitézség és vértanúság valódi templomának, a fővárosi 1848—49-i muzeumunknak főntartói a muzeum könyv-, hangjegy- és képkönyvtárainak állandó vevői.

A fővárosi 1848—49-i muzeumunk megalapítása óta a legbecesebb és legérdekesebb kiadvány a muzeumunk most jelenik meg.

Az emberiség, diszének, a magyar nemzet megváltójának, ami dicső Kossuth atyánknak 1848—49-i arcképét adja ki a fővárosi 1848—49-i muzeum, hazánk jobbainak ajánlván ezt a remek leghívebb életnagy arcképet.

Barabás, Marasztóni és több jeles művész-rajzoló litografálták 1849-ben Kossuthnak élet-nagy képét, azonban ezek, a ma már csak ritkán látható képek, nem élethűek. E képekből még halvány fogalmat sem nyerhetünk arról, hogy minő nagyszerű, felséges és rokonszenves arca volt Kossuthnak.

A mi most kiadott képünk Kossuthnak számos egykoru Daguerrotypjei és fényképei nyomán készült, nagyasszonyunk Kossuth nővérének utinutatója és Kossuth Ferencnek, valamint több jeles festőművészeinknek közreműködése mellett.

Több évi utánjárás és sok áldosat árán most kiadott képünk Kossuthnak egyetlen legtekintesebb életnagy képe.

E remek és nagybecsű képnek muzeumunk érdekében való megvételét melegen ajánljuk hazafiság tekintetében legjobb községeink, kaszinóink, olvasóköreink, egyesületeink és minden jó magyarnak pártfogásába, 6 kor. 80 fl. csekély árért. E képnek bolti ára 11 korona lesz.

Minden igazi jó magyarnak, — ha módjában áll — szent kötelessége támogatni a fővárosi legnagyobb 1848—49-i muzeumot, midőn a jeles főváros tanácsa muzeumunknak eddig birt helyiséget elvette, míg a német Göthe muzeumnak ingyenes diszhelyiséget adtak a derék fővárosban.

Az 1848—49-i dicső napoknak a most mult ötvenéves jubileum alkalmából ma nincsen nagyobb szerű emléke, mint az 1848—49-i és Kossuth muzeum, amelynek hazafias főntartóihoz, kiadványaink vevőjéhez fordulunk, tudatván, hogy a hősök és vértanúk a Pantheonának léte-zése megszűnnék, ha országunk jobbjai nem támogatják azt.

Budapest, 1900. március hó.

Hazafias tisztelettel gróf Kreith Béla, 1848—49-i Kossuth muzeum alapítója. Krivácsy József, 1848—49-i honvéd tüzérezredes, Komárom várának v. tüzérpáncsnoka.

H I R E K.

— **FELHÍVÁS.** Tisztelettel kérjük lapunk azon előfizetőit, akik hátralékokban vannak, hogy ezt minél előbb beküldeni sziveskedjenek, mert a lap fenntartása tetemes anyagi áldozatba kerül s ennek csak úgy felelhetünk meg, ha előfizetőink is pontosan teljesítik kötelességüket.

Tisztelettel
a kiadóhivatal.

— **A szabadság Ünneplése.** A katolikus legényegyesület ma, vasárnap délután 4 órakor ünnepli meg 1848. március 15-ét. Az ünnepre az egyesület tagjait és a közönséget szívesen meghívja az egyesület elnöksége.

— **Jubileum** A sümegei járás közönsége tegnap, március 17-én megható szép ünnepet rendezett Fűsik Gyula főszolgabíró tiszteletére, aki most töltötte be szolgálati idejének 25-ik évét. Az ünnepről jövő számunkban részletesen megemlékezünk.

— **Gyarak vizsgálata.** Péterfy Zoltán, kerületi iparfelügyelő f. hó 13-án Sümegegre érkezett s megvizsgálta a sümegei bõrgyárt, a méz- és téglagyárt, továbbá a bazaltbánya kötőőjtjét is.

— **Kötőkör.** A sümegei hölgyek kötőköré el és évről-évre virágzik. „Én vétkeim, én vétkeim!” Bizony be kell vallanom, hogy örvendetesen csalódtam. Mikor évekkal ezelőtt ez a kör első összejöveteleit tartotta, hát én nem jósltam neki egy telet sem. És ime, ma is fönáll, sőt egyre látogatottabb, egyre vonzóbb. Nagy érdeme ez ami hölgyeinknek, akik ezzel megmutatták, hogy összetartás dolgában bizony lefűzik a férfiakat. Az érdem oroszán része azonban Darnay Kajetánné, aki ezt kört megteremtette, fáradhatatlan buzgalomával összetartja és vezeti az emberbaráti és társadalmi célok szép és magas-

VII
tos sz
látogat
Ezeken
ták a
szív j
nyujto
Ugyau
ének e
egy-é
lést-é
és a
este m
völt. M
4—5 f
közben
nek ho
Darnay
vörösk
kiegész
Ez alk
szöntöl
s ez al
óvációl
Ó fény
kat. Ke
a társa
órák u
hogy j
lemesse
kört s
céljait.
net kü
nyának
anyagi
kaptuk
A
járultak
né, Lui
láné és
Kovács
2 f. A
ellenőri
mindaz
szellem
köszöme
elnöke.
A helüg
lőinek e
tárgyáb
kivüli
választ
rozott, I
8%-os
maradt
fő a tö
a batár
vásár m
összes ü
hogy ap
anyagi j
napjáná
rendelke
napjaira
alkalmaz
hető, vá
valamely
esik a h
tekinthe
sület“ a
órákor v
mintegy
sület z-
védői p
vette ma
bizottság
a megjel
fejtette
védő egy
teszik s
avatiák.
hazafias
terjesztés
az előké
tését, ar
nyitja, h
István, K
sen fára
a magya
gondosan
nyitotta,
tele köző
fennáll, e
Ferenc s
zeti halá
tulnia. E
Károly d
az általa
alapszabá
került a
drt vála
tásokat v

ellepség-
osszútnak
g minden
Kossuth
1848-49.

pénzügy-
get adott
ngedte a
z a hirlap-

vértanu-
848-49-
könyv,
adó revöl-
megala-
hiadma-

nemzet
tyánknak
848-49-
ezt a

művész-
nak élet-
csak rit-
képekből
rról, hogy
ves arca

hnak szá-
pei nyo-
nővére-
valamint
nköddése

sat árán
legitöke-

zeununk
ajánljuk
k, kaszi-
minden jó
csékély
sz.

módjá-
a fővá-
midőn a
k eddig
the mu-
a derék

ost mult
nincsen
49-i és
öntartó-
udatván,
nak léte-
m támo-

Béla,
Kriszty
Komá-

unk azon
ogy ezt
rt a lap
kerül s
etőnk is

a tal.

atolikus
örökör
népre az
n meg-

ge teg-
et ren-
ére, aki
k évét.
n meg-

a, kerü-
rkezett
ész- és
jét is.

köre él-
tkem!"
en csa-
en első
ósltam
áll, sőt
erdeime
tatatták,
a fő-
Darnay
árada-
eti az
nagasz-

tos szolgálatában. A folyó évadban különösen látogatott volt a költőkörnek minden estéje. Ezeket azután nem csupán a költőket forgatták a tündérújjak, hanem ismét áldoztak a női szívtelenségével szép eszme érdekében is s nyújtottak nemes szellemi táplálékot is a léleknek. Ugyanis volt az estéken szavalat, fölolvadás, ének és zene. Minő kitűnő módja annak, hogy egy-egy újabb és kiválóbb költeményt, elbeszélést ének vagy zenedarabot megismertessenek és a régiéket emlékeztetve hozzák. Az utolsó este március 10-én Darnay Kajetán lakásán volt. Negyvenen fölül gyűltek össze, köztük 4-5 férfi. Ezen történt meg élénk érdeklődés közben az elszámolás. Befolyt 80 kor. 2 fillér. Ennek hovatartására nézve lelkesülten előadták Darnay Kajetánnak azt az indítványát, hogy a vöröskereszt-egyesület pénztárából 100 koronára kiegészítve, a Ramassetter-szoborra ajánlják föl. Ez alkalommal Biró József dr. talpraesett felkötésben méltatta Darnay Kajetánné érdemeit s ez alkalommal szolgált a társaságnak, hogy meleg órákba részesítsék a szíves háziasszonyt. Ő főnyes oszomnával vendégelte meg a jelen voltakat. Kellems társalgásban estig maradt együtt a társaság és a pompás hangulatban eltöltött órák után azzal az édes gondolatokkal távoztak, hogy jól cselekedtek, midőn a hasznost a kelemessel összekötve, melegen felkarolták a költő s szívtelenséggel szolgálták annak szép céljait. Köszönet érte bölgyeinknek, hálás köszönet különösen a hucsuést nemeslelkű háziasszonyának, aki e körnek is élető lelke. — A kör anyagi eredményéről a következő számadást kaptuk:

A kötésteleken befolyt 69 k. 2 f. Ehhez járultak még Hetey Károlyné 10, Hladny Jánosné, Luiszer Lajosné, Csígy Mária, Dausek Gyuláné és Szűcs Pálné 2-2 k. Bardió Ferencné és Kovács Elvira által talált 1 k., összesen 80 k. 2 f. A pénztárosi tisztet Cherny Mariska, az ellenőrit Bánfi Ilona viselték. Ugy ezek, valamint mindazok, kik a kör működéséhez anyagilag és szellemileg hozzájárultak, fogadják leghálásabb köszönetemet. Darnay Kajetánné, a v. k. egys. elnöke.

— A vármegyei tisztviselők fizetésemelése. A belügyminiszter által Zalavármegyei tisztviselőinek emelésére utalványozott összeg felosztása tárgyában március 13-án Zalaegerszegi rendkívüli megyegyűlés volt. A gyűlés az állandó választmányának javaslatát elvetve, akként határozott, hogy a kisebbrendű tisztviselők 700 frtig 8%-os fizetésemelésben részesüljenek, a megmaradt összeget pedig aránylagosan osztották föl a többi tisztviselők között. Mint értesülünk, a határozatot több oldalról megfélebezik.

— Vásár. A sümegei börtöképi országos vásár március 20-án, kedden lesz.

— Törvénykezési szünet. A királyi kuria összes ülése döntvényhozott, melyben kimondja, hogy április 11-ike úgy a perjog, valamint az anyagi jog szempontjából a törvénykezés szünetnapjának tekintendő. Ennélfogva mindazok a rendelkezések, melyek a törvénykezés szünetnapjaira állanak, április 11-ike tekintetében is alkalmazandók. Fizetése teljesítése nem követelhető, váltó be nem mutatható, amennyiben pedig valamely határidő utolsó napja április 11-ére esik a határidő csak a következő nap elteltével tekinthető lejáratnak.

— A „Zalavármegyei magyar iparvédő egyesület“ alakulási közgyűlése március 4-én d. e. 11 órakor volt a vármegyeház gyűléstermében. A mintegy 300 főből álló közönség a fiatal egyesület z-egerszegi tagjaiból került ki, a vármegyei vidéki publikuma — sajnos — nem képviseltette magát. Kele Antal dr., mint az előkészítő bizottság elnöke nyitotta meg a gyűlést s miután a megjelenteket üdvözölte, hosszabb beszédben fejtegette ki azokat az okokat, amelyek az iparvédő egyesületeket Magyarországon szükségessé teszik s az ipar pártolását hazafias kötelességgé avatják. Leles szavakkal buzdított mindenkit hazafias kötelességeinek teljesítésére s az eszme terjesztésére. Majd Borbély György főgymn. tanár az előkészítő bizottság jegyzője olvasta fel jelentését, amelynek elején történelmi adatokkal bizonyítja, hogy nemzetünk legjobbjai: gróf Széchenyi István, Kossuth Lajos, Deák Ferenc mily lelkesen fáradoztak a gazdasági élet megerősítése s a magyar ipar megerősítése érdekében; majd gondosan összeállított statisztikai adatokkal bizonyította, hogy ha Magyarország kivitele és bevitele között a tapasztalt aránytalanság még sokáig fennáll, e nemzetnek el kell sorvadnia s Deák Ferenc szavai szerint a legdisztelenebb nemzeti halállal, végeleszegényülésben kell elpusztulnia. Borbély György jelentése után Csák Károly dr., mint a bizottság jegyzője ismertette az általa készített alapszabály tervezetét. Az alapszabályok elfogadása után a választásokra került a sor. Elnökké egyhangulag Kele Antaldrt választották meg, aki a további választásokat vezette. Alelnökké lettek: Kovács László

zegerszegi ipartestületi elnök és Csák Károly dr.; ügyész: Cinder István dr., jegyzők: Borbély György főgymn. tanár, Cs. Péterffy József gazdasági szaktanító, Schütz Frigyes kereskedő, Klovicsy Ernő iparos; pénztárnok: Tucz János főgymn. tanár; ellenőr: Balassa Benő felső kereskedelmi isk. tanár; könyvtáros: Pais Kázmér megyei írnok. Választmányi tagok: Csörtán Károly, Árvay Lajos, Botfy Lajos, Skublics Jenő, Könyvmayer János, Szupits Antal, Fangler Mihály, Breisach Samuel, Goldner Ödön, Farkas Ignác, Fischer Miksa, Büchler Jakab, Duzár István, Farkas Ferenc, Kiss Lajos, Füle Imre, Baly Béla, Pfeifer Heinrich, Vörös Gyula, Bence György, Papp Alajos, Kummer Gyula, Pankovich György, Novák Mihály. — Vidékiek: Vécsy Zsigmond, Halis István, Elek Lipót, Fesselhoffer József (N.-Kanizsa); Ziegler Kálmán (Csáktornya); Csempész Kálmán dr. (Letenye); Hajós Mihály (Alsó-Lendva); Nagy István (Keszthely); Eitner Zsigmond (Sümege); Glaser Sándor (Tapolca); Botfy Péter (Z.-Szt.-Grót); Malatinszky Lajos (Nova); Kovács Gyula (Légrád); Marton Lajos (Z.-Lövő). Felügyelőbizottság: Krosetz Gyula takarékpénztári igazgató; Udvardy Ignác felső kereskedelmi iskolai igazgató; Gombás István városi számvéví. Egyesületi főfelügyelők: Faragó Béla Zala-Egerszeg; gelsei Guttman Vilmos Nagy-Kanizsa; Koller István A.-Rajk; Csák Árpád Keszthely; Darnay Kálmán és Mayer István Sümege; Vastagh János Tapolca; Renger György Zala-Szt.-Grót; Pollák László A.-Lendva; Gráner Miksa Csáktornya; Hirschler Miksa Letenye; Persay Gyula Nova; Tóth Sándor Perlak; Hertelendy Ferenc Lesence-Tomaj; Hirschfeld Samu B.-Füred; Nagy Sándor Bellatinc; Dietl Sándor Stridó; Stádel János Z.-Tárnok; Strausz Sándor Nagy-Lengyel; Gadó Mátyás Légrád; Jusztus Izidor Z.-Lövő. Az elnökség úgy a választmányi tagokat, mint a megválasztott főfelügyelőket külön-külön fel fogja kérni, hogy a tisztséget fogadják el s a hazafias cél előmozdításához nyújtsanak segítséget. A közgyűlés ezután Hegedűs Sándor kereskedelmi minisztert és Wlassics Gyula dr. közoktatásügyi minisztert egyhangú lelkesedéssel az egyesület örökös tiszteletbeli tagjaivá választotta. Az egyesület legközelebb kiadja értesítőjének első számát, amelyben beszámol eddigi tevékenységéről s a jövőre nézve részletes programját kifejti.

— Tanítók figyelmébe. A földmivélsügyi miniszter a „Magyar Gazdák Kincsháza“ című gazdasági irányú munkát díjtalanul megküldi mindama tanítóknak, kik ezért a földmivélsügyi miniszterium gazdasági szakoktatási osztályához fordulnak. A jelentkezést csak levelező lapon kell eszközölni.

— Köszönetnyilvánítás. Mór Antal Krisztinkovich József főparancsnok utján 4 koronát ajándékozott a sümegei önkéntes tüzoltó egyesület pénztárának. Az adományért e helyütt is szíves köszönetét nyilvánítja az egyesület elnöksége.

— Hirtelen halál. Március 15-én, a szabadságtörömő nagy napon meit el a csatáretben elhullott dicős bajtársai után Német József, aki mint 48-as honvéd végigküzdötte a szabadságharcot. A 74 éves öreg honvéd, mint szamaras, kereste kenyerét. Folyó hó 15-én délelőtt is kihajtott a sümegei mész- és téglagyár agyagbányájához, ahol rakodás közben összeesett s meghalt. Valószínűleg szívzselülés vetett véget életének. Holt tetemét hazaszállították Csabrendekre s ott helyezték örök nyugalomra.

— Purim. Izraelita polgártársaink f. hó 15-én és 16-án ünnepelték farsangjukat. Ezt az ünnepélyt annak emlékére ünnepelik, mert körülbelül 3 ezer évvel ezelőtt Ahasverus perzsi királynak legfőbb tisztje volt az, aki a zsidókat ki akarta irtani. E királynak felesége, Eszter, ki zsidó volt és utóbbinak nagybátyja — Mordechai — meggyújtotta a gonosz ember tervét és megmentette a zsidókat. E megmentés ugyanazon a napon történt, melyen a sors szerint a zsidóknak el kellett volna veszniök. A csodálatos megmentés emlékére még most is ünneplik a purim napokat. Ilyenkor családi ünnepséget tartanak, az ismerősöknek és szegényeknek ajándékokat küldenek.

— A ferencrendiek feloszlása. A szigorú életrend behozatala miatt a ferencrendiek száma annyira megfogyott, hogy a ferencrendieknek két rendtartománya, provinciája, megszűnik és zárdáik a megmaradt Marianus, Kapisztránus és erdélyi rendtartományokhoz csatoltatnak. Horvátországban pedig „Szent Cyrill és Method“ néven új rendtartomány állitattik fel. Megszűnik a Megváltóról nevezett (alföldi) és a Szent Lászlóról nevezett (drávvidéki) provincia. Ez az utóbbi közös provinciája volt a magyar és horvát barátoknak. Még a török uralom alatt keletkezett, sok jeles magyar és horvát hazafi, a horvátoknak nem egy jeles írója és költője került ki ebből a rendtartományból, miként Zágrábban nem egy emlékszóbor tanuskodik erről. Most a ma-

gyarországi zárdák végleg elválnak a horvát konfraternitástól és a Marianus-tartományhoz csatoltatnak. E szerint a nagykanizsai ferencrendiek is a Marianusok tartományához fognak csatoltatni, kiknek a provinciálisuk Pozsonyban székel.

— A városházából. Az I. és II-ik osztályu kereseti adó kivetésének lajstroma nyolc napig a városházán közszemlén van. Ez idő alatt a hivatalos órákban az érdeklődők megtekinthetik.

— A „veressapkás“ honvédek veressapkájának eredetéről érdekes adatokat közölt velünk T. K. 48-as honvédfőhadnagy, amelyekből adjuk a következőket: A veressapkás honvédek eredetét illetőleg annyi eltérő véleményt hallottam, hogy az 52. évfordulón szolgálatot óhajtok tenni ennek tisztázásával. 1848-ban ugyanis Borsodmegye tisztújítása alkalmával a népszerű alispán választói veres tollal tüntettek. A fiatalság veressapkát viselt s a megtörtént választás után az ifjuság veressapkát viselve, jelentkezett Miskolcon a sorozóbizottság előtt s így vonult be Kassára a kiegészítő hadtest parancsnoksághoz, hol Gümör-és Zemplénmegye ifjuságával egészítették ki. A zászlóaljnal kezdetben a parancsnokság ellenezte a szabályellenes veressapka viselését, azonban látva, hogy a fiatalság ragaszkodik ahhoz, hallgatólag beleegyezett a viselésébe. Az első veressapkás 9-ik zászlóalj 1848. augusztus havában Fehértemplomnál a rácok ellen kezdte meg működését s mindjárt az első csatában bátorsága és hősiességével néme lett az ellenségnek és az egész hadjárat alatt annyira kitüntette magát, hogy később a 3. és 11-ik zászlóalj hadi érdemei elismerésül, mint kitüntetésül kapta a veres sapkát.

— A kereskedők és az iparpártolás. Az orsz. iparegyesület végrehajtó bizottsága a hazai iparpártolása érdekében kifejzendő akcióra vonatkozólag tervezetet fogadott el, melynek körvonala a következők: Mindenekelőtt össze kell állítani a magyar ipartermelés törzskönyvét. Ebben az itthon termelt iparcikkek jól osztályozott teljes sorozatát kell összefoglalni. E törzskönyvön kívül kiadandó a beszerzési források jegyzéke, melyben az egyes iparcikkek készítői és elárulói árúikat állandóan hirdethetik. A keresk. és iparkamarák minden városban és nagybör. községben állandó iparpártolási bizottságot szervezzenek, melyben helyet kell foglalni az összes érdekelte tényezőknak.

— Halász-sztrájk. A halászok sztrájkolnak. Nem akarják a hálót huzni, sok és nagy panaszuk van, melyeket Budapesten akarnak orvoslolni. Napokon át szünetel a halászat s az új bérlők már is nagy károkat szenvedtek, miután napi kiadásuk már eddig tett beruházásaik nagyon sokra megy; csak a napi kiadás ezrekre megy, aztán még a közönség adja meg az árát, mert kívánva sem kap halat. A parti vendéglős Fonyódon Budapestről hozatott fogast. Általában nagy felfordulás van a Balatonon; ez is az új idők szüleménye, hogy még ide a vízre is eljutott a sztrájk, vagyis nem huzzák a hálót.

— Nincs többé vízbeulás. Nincs, hacsak konokul, erőnek erejével vízbe nem akar fuladni a rossz indulatu ember. A cherbougi liceum igazgatója olyan mentőkészüléket eszelt ki, hogy azzal lehetetlen vízbe fuladni; a francia hadügyminiszter el is rendelte már a hadi kikötőkben a találmány alkalmazásba vételét. Apróvá tört parafával bélelt mellény és zubbony, meg egy öv, — a parafa szemcsék kátrányba vannak áztatva s így föltétlenül vízhatlanok.

— Ibolyák. A napokkal ezelőtt velünk kacérkodott langy tavaszi nap kicsalta a kikelet első gyönyörűségét, a hóvirágot, az ibolyát. Rosszakaratu volt szegényekkéhez az idei tavasz. Ahogy kibujtak ezek a kis virágok, elárasztotta őket minden jóval. Gyenge szellőt küldött udvariól hozzájuk, meleg napsugarát folyton ott ragyogtatta a fejecskeik fölött. És a virágok azt hitték, hogy ez folyton így tart. De ez a serdülő kikelet, ugy látszik, igen csélcsp legény. Csak rövid ideig tette a szépet a virágoknak, azután rájuk unt. Visszakommandirozta kiküldötteit, a szellőt és a napsugarat s hagyta, hogy ezek nélkül hervadóra váljanak a virágok. Már néhány nap óta, hiába várja az ibolya, hogy enyhe tavaszi szellő, szerelmes nótákat zümmögjön hozzá, hiába várja, hogy a napsugár behintse aranyával. — Nincs se egyik, se másik. Helyettük március elseje óta rakoncátlan hideg szél sűvöltözi szomorú nótáit s dermesztő ölelésével beteggé teszi az ibolyát. Azok hiába védekeznek ellene. Erős legény az, nem egykönnyen enged. Az ibolya ugy szeretne most visszabujni, vissza a meleg földbe s ott álmodozni tovább, míg jön majd az igazi tavasz. De nem lehet. Sorsuk az, hogy meg kell halniok zsenegen fiatalon. Az égboltozaton pedig sürke, komoly felhők himbálóznak s mikor letekintenek a magasságból a földre s látják ott a fonynyadó ibolyát, — könnyekre fakadnak.

Gyömör iskolája. Gyömör érdemes közsege nem valami nagy ügyet vet iskoláépületére. Egy áll ez a faluban, mint a gubaci csárda. Nincs neki egy szál kerítése sem. A napokban azután egy megvadult tehén hűbölt az iskola kerítéslen udvarán, nagy ribilliót kelte a kijövő muzsafiak között. Szerencsére azonban senkinek baja nem esett. Szabó Lajos plébános már többször sürgette, hogy kerítsék be az iskola udvarát, de hát törekvése a gyömöriek közönyén meglőrt. Biz ez nem válik valami nagy dicsőségokra. Most a dolog a szolgabírótság elé került, ennek talán fogantatja lesz.

Kiderített lopás. A gonoszság előbb-utóbb napfényre kerül. Ennek bizonyosága a következő lopási eset is: Tóth József csabrendeki lakosnak még a múlt őszi egyik éjjelén ellopták 4. mérő rozsát és 2 darab zsákját. A meglöpött ember feljelentette az esetet. Úgyes csendőreink most, a hetedik hónapban végre kinyomozták, hogy a tolvajlást Borbély Ferenc csabrendeki lakos követte el, aki a lopott gabonát szomszédja, dudori Horváth József konyhájában rakta le. A rozsot azután szamaráikkal megettették. Horvát szintén beismeri az esetet, de azzal akar könnyíteni, orgazdai lelkiismeretén, hogy ő a lopott rozsából csak egy köténnyel kapott. A zsákok egyikét Borbély ugyan nem vetette a rozsot, de learatta. Alighanem sovány aratás lesz a Horvát is kikapja az arató-részt az orgazdaság büne miatt.

Tüvész Csabrendeken című hírünkre, mely még lapunk 8 ik számában jelent meg, Hirschler Soma csabrendeki állami tanító felkért bennünket annak kinyilatkoztatására, hogy e hír nem ő küldötte be. Készséggel kijelentjük, hogy mi a hír más — de teljesen biztos — forrásból kaptuk. Különben az ott említett verekedés a sümegi járásbírótság előtt ér majd véget, ha csak a felek ki nem egyeznek, ami a szükséges békekesség érdekében is kívánatos volna.

Szőlővesszők gyors szállítása. A szőlővesszők és szőlőtörzsek szállítása a közeledő tavasszal előreláthatólag nagy arányokat fog ölteni. Tekintettel erre, de figyelembevételre azt is, hogy a szőlővesszők a tavaszi száraz, szeles időben a leggyorsabb csomagolás mellett is a kiszáradás veszélyének vannak kitéve, a kereskedelmiügyi miniszter valamennyi önállóan kezelt gőzmozdonyú vasút igazgató-ágához rendeletet intézett, amelyben meghagyja, hogy a szőlővessző és szőlőtörzsek-küldeményeket, mihelyt azokat a feladók az állomásra beszállítják, azonnal soronkívül, sőt amennyire lehet, az árak felvételére megszabott időn tul is fogadják, illetve vegyék át az állomási közegek s azokat a fennálló kedvezményes viteldíjak alkalmazása mellett mint gyorsszállítványokat a legrövidebb időn belül továbbítsák.

Az öt-koronás. Március 15-ikétől kezdve már nemcsak ropogós, de csengő ötösök is lesznek. Ezt ugyan nem lehet majd a cigány homlokára ragasztani, de hiszen ez a virtus már ugyis csak a mult hagyományai közé tartozik. Ebből a szempontból tehát nem kell agódnunk, hogy forgalmi bonyodalmat fog okozni.

A magy. kir. pénzügyminiszter a korona-értékre szóló öt-koronás ezüstérmek forgalomba hozatala tárgyában, a következő rendeletet adta ki:

A cs. kir. osztrák pénzügyminiszteriummal létesített megállapodás értelmében a korona-értékre szóló öt-koronás ezüst érme kiadása f. év március 15-ével megkezdődik.

Az öt-koronás érme, és pedig ugy a magyar, mint az osztrák veretűek, az 1899. évi XXXIII. t. c. IV. cikke értelmében mindazon fizetéseknek, amelyek koronaértékben teljesítendők, névértékben fogadandók el.

A magánforgalomban azonban senki, sincs kötelezve öt-koronásokat 250 korona összegben tul fizetésképp elfogadni, míg az állami és a többi közpénztárak az öt-koronásokat fizetésképp korlátlanul elfogadni tartoznak.

Az öt-koronásokat a budapesti m. kir. központi állampénztár és a váltópénztárakként működő m. kir. pénztárak törvényes fizetési eszközökre átváltják.

Az öt-koronások kiadását az Osztrák-Magyar Bank pénztárai (a budapesti főintézet és az összes fiókintézetek pénztárai) eszközözik, egyelőre azonban csak rendelkezésre álló készlet erejéig ausztriai értékű öt-forintos államjegyek beszovaltatása ellenében és ilyenmü államjegyek megfelelő összegének visszatartása mellett.

Ismét megsaporodott tehát eggyel pénz-nemoink száma. Hej, mégis boldog ország vagyunk mi, Magyarország. Annyifele pénzfajtávak nem rendelkezik a világ egy állama sem.

Fillokszera. Zala-Apáti, Szent-Márton, Eger-Aracs és Nagy-Horváti községek szöleiben

a fillokszera jelenléte megállapítván, nevezett községek határát a földművelésügyi miniszter 96839/99. számú rendeletével zár alá helyezte.

Felbaráti köteleességünknek teszünk eleget, midőn felhívjuk t. olvasóink figyelmét **Pserhofer J.** gyógyszerárának hirdetésére.

Nyilt-tér.

Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget szerkesztőség.

Köszönet-nyilvánítás.

Wilhelm Ferenc gyógyszerés urnak Neunkirchen, Alsó-Ausztria. Feltalálja az anti-rheumatis és antiarthritis vértisztító teának. Vértisztító készvény és reuma ellen.

Midőn a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert 1-ször Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben, hálás

köszönetemet óhajtom nyilvánítani, miután vértisztító teája fájdalmas reumámat enyhítette 2-szor teszem azért, hogy mind azoknak, kik köszvény és reumában szenvednek, ajánljam e teát.

Nem vagyok képes leírni, mit szenvedtem időváltozásoknál 8 év óta, pedig Badenban (Bécs mellett) kénfürdőt használtam. Éjszaka nem tudtam aludni, étvágyam annyira hanyatlott, hogy egészen lefogytam. Fentemlített tea 4 heti használata után fájdalmaim teljesen megszűntek, sőt már 6 hét óta a teát nem iszom, mégis bajomat megszűntek és testi állapotomat egészen javultnak mondhatom. A kik ezen bajban szenvednek, forduljanak ezen említett teához, meg vagyok róla győződve, hogy hálásak fognak lenni Wilhelm Ferenc urnak.

Teljes tisztelettel
Butschin-Streitfeld gróf
 főhadnagy neje.

HIRDETÉSEK

a kiadóhivatalban.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J. VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI

Értizedek óta el vannak terjedve az egész világon a kevés azon család, a hol ez a páratlan házi gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek sebez emésztésnek a dugulásnak következményei, mint pld. zavar az epetartósóban, májfájdalmak, szélbántalmak, köhika, aranyér stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénység esetében s az ebből származó bajoknál, mint ideges fejfájás, áspkor stb. E vértisztító labdacso nagy előnye, hogy sehol sem haitnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngyöb szerveszettel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr.
 1 tekerés, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.
 A pénz előzetes bekládése után bérmentve:

1 tekerés	1 frt 25 kr.
2 tekerés	2 frt 30 kr.
3 tekerés	3 frt 35 kr.
10 tekerés	9 frt 20 kr.

Használati utasítás mellékelve.

Ezen labdacso hatása gyors és biztos!

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J. gyógyszerész
 Bécs, I. Singerstrasse 16.

Elterjedtségükne fogva a labdacso a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utánoztatnak, tehát mindenki csak Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat kérjen, a osek azok valódiak, amelyek dobozában fedielen piros szinben „Pserhofer”-kézirása látható.

A szőlők védelme a PERONOSPORA és az OIDIUM ellen

a legbiztosabb, a legegyszerűbb és a legolcsóbb a

Dr. ASCHENBRANDT-FÉLE POROK ÁLTAL.

A Dr. ASCHENBRANDT-féle „BORDÓI POR”

a peronoszpóra biztos és olcsó ellenszere, kitinően tapad a levélre, nem pörköl.

A port a vízbe szitaljuk és kész az oldat. Az első permetezéshez egy hl. vizre kell 1 kg.; a második és harmadik permetezéshez 1 1/2 kg. por. Az évi szükséglet egy kat. hold szőlőre 22-25 kg. A bordói por ára: 5 kgos zsákokban a kg. 80 fil.; 10 kgos zsákokban a kg. 80 fil.; 50 kgos zsákokban a kg. 70 fillér. Használata olcsóbb és kenyelmesebb, mint a tiszta rézporé.

A dr. Aschenbrandt-féle „rézkénpor” az oidium biztos és olcsó ellenszere.

A port a fujtatokba öntjük és porozunk vele. A mustot nem bütösíti: 1/8-dal kevesebb fogy, mint a tiszta kénporból. A rézkénpor ára: 5 kgos zsákokban a kg. 56 fil. 10 kgos zsákokban a kg. 56 fil., 50 kgos zsákokban 52 fillér. Háromszori porozáshoz az évi szükséglet a kat. hold 12-15 kg. — Az árak Budapestben a „Magyar Mesőgasdak Szövetkezetének” vasuti raktárában értendők.

Gépek a védekezéshez: Magyar gyártmány permetező a drb 32 kor.; francia Vermorel féle permetező 40 kor.; Magyar gyártmány hāti porozó 28 kor.; francia Vermorel-féle hāti porozó 36 kor.; Kész fujtató, igen jó, 10 korona.

Megrendelhető: A „Magyar Mesőgasdak Szövetkezeténél” Budapest, Alkotmány-uca 31. sz. A „Bordásati Lapok” kiadóhivatalánál Budapest, Üllői-ut, 25. sz. Megrendeléseket elfogad.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszerkereskedő Sümege.

Ismertető fizeteket, használati utasítást küld a „Bordásati Lapok” kiadóhivatala Budapest, Üllői-ut 25. sz.

Nyomatott Horvát Gábor könyvnyomdájában Sümege.